

Ajuntament de Sant Quirze de Besora

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Plaça Major, 1
Emplaçament	Al cor del nucli antic a la Plaça Major. Domina la plaça per la part de tramuntana delimitant amb el carrer del Pont, la plaça major i el carrer de l'església a tramuntana.
Alçada:	580,6
Coordenades:	
Latitud:	42.100260333083
Longitud:	2.2226730630766
UTM Est (X):	435724
UTM Nord (Y):	4661200

Classificació

Número de fitxa	08237 - 1
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Eclecticisme
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'estat de conservació de l'edifici és correcte i està en bon estat tot i no haver-se portat a terme una profunda restauració des del moment que es va reformar. El volum de l'edifici està en bon estat.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	IPA
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Administratiu

Titularitat	Pública
Titular:	5814701DG3651S0001WR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dc., 09/11/2022 - 00:28

Descripció

Es tracta d'un edifici situat a la part nord de la plaça Major tancant un dels costats curts i erigit en posició dominant. Presenta una planta més aviat rectangular compost per PB+1PP+SC cobert amb teulada a quatre vessants amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia i la porta d'entrada situada en el mateix lloc. Al costat nord-oest hi té adossada una torre prismàtica de P+3PP i coberta amb teulada a quatre vessants de teula ceràmica àrab que sobresurt del pla de la teulada del cos principal. La façana principal que mira a la plaça presenta la part inferior porticada mitjançant dos arcs de mig punt amb les dovelles de pedra picada que descansen damunt d'un fust cilíndric amb capitell cúbic, imposta bisellada i base esglaonada de cronologia possiblement "baix medieval" i que configuren una mena de "llotja". Damunt seu s'hi obren dues balconeres coronades per un frontó triangular i que comuniquen amb un ampli balcó amb la barana de ferro forjat i decorat amb motius geomètrics. Damunt seu i coincidint amb la planta sota teulada hi ha obertes dues finestres amb marc decoratiu i que flanquegen el medalló central amb l'escut de la vila. Corona la façana una cornisa sostinguda per impostes on hi descansa una barana de ferro forjat de les mateixes característiques que el balcó del primer pis i on s'obre al centre i sobresortint del pla de la teulada una llucana coronada per un frontó oval que acull un medalló amb les quatre barres de Catalunya. En quant a l'aparell de les seves façanes val a dir que llevat de la planta inferior que és de pedra picada, la resta està revestit per una capa d'enlluït de calç amb decoració als marcs i coronaments de les obertures i també un fris de sanefes o "grecques" de separació dels diferents nivells. La façana est mira davant de l'església i presenta una composició molt semblant a la façana principal, és a dir amb un arc de mig punt a la part més propera a la plaça i formant part de la "llotja" principal i dues finestres rectangulars a la part de més a tramuntana. Al primer pis s'hi obren tres balconeres més de les que les dues de la part central ocupen la part axial de la façana amb un balcó circular damunt d'una imposta de pedra i barana de ferro forjat. Seguint l'esquema compositiu de la façana principal també estan coronats per frontons triangulars damunt d'impostes destacant les dues centrals on damunt del frontó hi ha un medalló amb l'anagrama i imatge de la verge Maria. La darrera planta té les mateixes obertures que el pis principal amb les obertures emmarcades per motllures de guix i un seguit de permòdols que sostenen la cornisa on hi descansen les baranes del terrat. La separació de cada nivell també es fa mitjançant sanefes tipus gregues. La façana nord hi té obertes una finestra a cada planta i en destaca el volum quadrangular de la torre prismàtica que acull l'antiga presó i l'arxiu. En ella s'hi obra una finestra a cada pis i el sota teulada està format per una galeria o solana. Finalment la façana oest hi té oberta a nivell de plaça l'arc de la llotja a nivell de planta baixa, una balconera amb balcó i una finestra tapiada al primer pis i dues finestres més al sota teulada. Part de la façana està ocupada pel volum prismàtic de la torre la qual pretenia tant sols una finestra o espitllera al primer pis, una base completament cega i uja galeria o solana a la darrera planta.

Història

Tot i que l'edifici està molt reformat en diferents èpoques, sembla que podria tenir origen medieval, en una antiga "domus" sala o casal gòtic erigit al costat de l'antiga sagrera de l'església de Sant Quirze que coincidiria amb l'emplaçament de la casa, sala o domus on hi va passar Ermessenda de Carcassona els darrers anys de la seva vida abans de morir. Aquesta dada queda reflectida segons el testament que es conserva a l'arxiu episcopal de Vic i també segons algunes hipòtesis d'historiadors i estudiosos locals que

apunten que l'ajuntament es seria l'emplaçament d'aquella casa. Hi ha qui esmenta que la casa (castell de Sant Quirze) esmentada correspondria amb l'emplaçament del castell de Montesquiu, situat al municipi homònim i que antigament pertanyia a Sant Quirze de Besora. No obstant les referències més antigues del castell es remunten en temps de Guifré el Pilós (S. XI) però no va ser fins el segle XIV quan el castell es va ampliar convertint-se en "domus" o casa senyorial en temps d'Arnau Guillem de Besora. Per tant si aquest castell no va pertànyer als Besora fins a mitjans del segle XIV i Ermessenda va dictar testament abans de l'1 de març de 1058, amb la qual cosa aquesta segona hipòtesi quedaria descartada. També hi hauria la possibilitat que el castell de Sant Quirze fos el de Besora, però el lloc esmenta que era prop de l'església i de fet la casa de l'ajuntament és a escassos metres a ponent. Tanmateix l'estructura arquitectònica de l'edifici (sala quadrangular a l'entorn d'un pati central amb una torre prismàtica annexa) ens fan pensar en aquesta hipòtesi. Caldria un acurat estudi històric i arqueològic per confirmar aquesta hipòtesi.

Bibliografia

ESPADALER RAMON; 1993. El castell de Montesquiu a la darrerria de l'Edat Mitjana. Col·lecció història local núm. 1. Club d'història local. L'avenç

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

ACM. carpeta 17, plec 2 "registro de vesanas de los años 1828-30" y "demostración general de todos los partidos y censos que percibe el Excmo. Conde de Santa Coloma"

AMQ. *Censo de población y padrón municipal 1857*

AMQ. *Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento*. 1862. Carpeta 1016

AMQ. *Proyecto de a fachada lateral y adaptación de la posterior para la casa-Ayuntamiento*

